

בש"פ 3287/20 - מחמד פרחאן גורעני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3287/20

לפני: כבוד השופט ע' גרוסקופף

המבקש: מחמד פרחאן גורעני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע מיום 10.5.2020 בעמ"ת 5500-05-20 שניתנה על ידי כב' השופט גיל דניאל

בשם המבקש: עו"ד אבי אוחנה

החלטה

**

לפניי בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר-שבע (כב' השופט גיל דניאל) בעמ"ת 5500-05-20 מיום 10.5.2020, במסגרתה דחה בית המשפט את הערר שהגיש המבקש על החלטות בית משפט השלום באשקלון מיום 30.4.2020 (כב' השופטת נועה חקלאי) ומיום 3.5.2020 (כב' השופטת ענת חולתא) במ"ת 31311-04-20.

1. ביום 21.4.2020 נעצר המבקש בחשד לביצוע עבירות של התפרצות למקום מגורים או תפילה, גניבה, גניבת רכב, זיוף סימני זיהוי של רכב וכניסה לישראל שלא כחוק. המבקש נעצר בביתו שבעיר טול-כרם המצויה בשטחה

עמוד 1

הרשות הפלסטינית (להלן: "הרשות"), והובא לשטח ישראל. ביום 26.4.2020 הגישה המשיבה בקשה למעצר המבקש עד תום ההליכים. ביום 30.4.2020 קיבל בית משפט השלום באשקלון (כב' השופטת נועה חקלאי) את הבקשה בקבע כי בשל המסוכנות של המבקש והחשש להימלטות ממשפט, וכן על רקע עברו הפלילי המכביד, יש עילות מעצר. כן נקבע כי על רקע נסיבות התיק ועברו של המבקש, לא ניתן לאיין את מסוכנותו באמצעות חלופת מעצר. עם זאת, קבע בית משפט השלום דיון המשך בו תינתן למבקש ההזדמנות להציג חלופת מעצר שיהא בה כדי לאיין את מסוכנותו. ואכן, ביום 3.5.2020 קיים בית משפט השלום (כב' השופטת ענת חולתא) דיון בעניינו של המבקש, במסגרתו הציע המבקש חלופת מעצר בבית מגוריו שבשטחי הרשות, לצד ערבויות של בני המשפחה. בתום הדיון החליט בית המשפט לדחות את הבקשה. בית המשפט סבר כי נוכח עברו של המבקש, אשר מצביע על כך כי הוא חוזר ומפגין התנהגות דומה ואינו מורתע מהחלטות שיפוטיות או מהאפשרות כי ייכנס למאסר, אין בחלופה המוצעת כדי לתת מענה לעילת המעצר.

2. על החלטות אלו הגיש המבקש ערר לבית המשפט המחוזי בבאר-שבע (כב' השופט גיל דניאל). ביום 10.5.2020 התקיים דיון במעמד הצדדים, אשר בסופו החליט בית המשפט המחוזי לדחות את הערר. בנמקו את החלטתו, ציין בית המשפט כי המשיבה הצליחה לבסס את קיומן של ראיות לכאורה, ושל עילות מעצר שעניינן מסוכנות וחשש להימלטות. כן צוין כי משנקבע קיומה של עילת מעצר בשל מסוכנות, לא יכולה חלופת מעצר הכוללת שהות של המבקש מחוץ לישראל לענות על הנדרש.

3. על החלטה זו הגיש המבקש את הבקשה למתן רשות ערר שלפניי. במסגרת בקשתו, חזר המבקש על עיקר הטענות שנטענו בפני בית המשפט המחוזי. בתוך כך, טען המבקש כי ההחלטה מיום 3.5.2020 סוטה מההחלטה שניתנה ביום 30.4.2020, מבלי שחל שינוי כלשהו בנסיבות; כי המסד הראייתי בתיק אינו מצוי ברף הגבוה, אף לשיטת בית משפט השלום ובית המשפט המחוזי; כי המעצר בוצע בשיהוי משמעותי - כחצי שנה לאחר שבוצעו לכאורה העבירות; כי לא ניתנה התייחסות לשאלת חוקיות המעצר בשטחי הרשות; וכי משמעות ההחלטות היא שלעולם לא ניתן יהיה לשחרר תושב של שטחי הרשות אשר נקבעה בעניינו עילת מסוכנות.

4. דין הבקשה להידחות, באשר אין היא מגלה כל עילה המצדיקה דיון ב'גלגול שלישי'. כידוע, רשות לערור לבית משפט זה על החלטות שנבחנו בערר על ידי בית המשפט המחוזי ("ערר בגלגול שלישי") תינתן במשורה, ורק במקרים בהם הבקשה מעוררת שאלה בעלת חשיבות משפטית או ציבורית, החורגת מעניינים הפרטני של הצדדים לה (רע"א 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123, 128 (1982); בש"פ 2785/19 יאיר נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (18.4.2019)), וכן כאשר מדובר במקרים נדירים ביותר, בהם שיקולי הצדק מורים על מתן רשות ערעור (רע"פ 8192/12 עכאשה נ' מדינת ישראל, פסקאות 11-12 (20.11.2012); רע"פ 7572/12 הזייל נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (23.10.2012)). המקרה שלפניי איננו נופל לגדר החריגים הללו.

5. לפני סיום, מצאתי לנכון להבהיר את אמירתו של בית המשפט קמא, לפיה נוכח קיומה של עילת מסוכנות, "לא יכולה חלופה הכוללת שהות של [המבקש] מחוץ לישראל לענות על הנדרש" (עמ' 7 להחלטת בית המשפט קמא). מאמירה זו עלול להשתמע כי נאשם המתגורר בשטחי הרשות אשר נקבעה בעניינו עילת מסוכנות, לא יועבר לעולם לחלופת מעצר בשטחי הרשות. ואולם, כפי שנקבע לא אחת בפסיקתו של בית משפט זה, העובדה שנאשם מתגורר באזור שאינו נתון לשליטתה של מדינת ישראל, אין בה לבדה כדי להביא למעצרו, בנסיבות בהן היה מועבר נאשם תושב ישראל לחלופת מעצר (ראו: בש"פ 648/00 עבידו נ' מדינת ישראל (10.2.2000) (להלן: "עניין עבידו"); בש"פ 6339/03 מדינת ישראל נ' מחמוד (11.7.2003); בש"פ 7055/09 אבו עיד נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (21.9.2009)). כך, נקבע בפסיקתו של בית משפט זה כי אמנם במקרים כגון דא, עת בוחנים את חלופת המעצר, ניתן להביא בחשבון

את קשיי האיתור של נאשמים הגרים באזורים שאינם בשליטתה של ישראל, וכן את העובדה כי קל יותר לתושבי אזורים אלה להימלט ולהתחמק ממשפט וקשה להתחקות אחר תנועותיהם. ואולם, גם בהינתן שיקולים אלו, עדיין יש לבחון את מכלול הנסיבות הקשורות באופיין של העבירות ובעבריינים עצמם, על מנת לגבש עמדה באשר לחלופת המעצר (ראו לעניין זה: בש"פ 2543/97 מדינת ישראל נ' עפאלקה, פסקה 3 (24.4.1997) (להלן: "עניין עפאלקה"); בש"פ 2652/97 מותנא נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 11.5.1997); בש"פ 9193/99 מדינת ישראל נ' בורהאן (28.12.1999) (להלן: "עניין בורהאן")). זאת ועוד, היו בעבר מקרים בהם הוחלט להעביר נאשמים תושבי הרשות לחלופת מעצר בשטחי הרשות, בהתקיים נסיבות המצביעות כי מדובר בחלופת מעצר הולמת בעניינם (ראו, למשל: בש"פ 6454/96 מדינת ישראל נ' אלחלייל (16.9.1996); עניין עפאלקה; עניין בורהאן).

בענייננו, עברו הפלילי של המבקש הכולל 4 הרשעות קודמות בעבירות של כניסה בלתי חוקית לישראל לצד עבירות דומות לאלו המיוחסות לו כעת. חלקן של העבירות אשר בגינן הורשע אף בוצעו על ידו לאחר שריצה המבקש עונשי מאסר ממושכים, ובעת שתלויים ועומדים כנגדו עונשי מאסר מותנה. בכך יש כדי להצביע כי המבקש אינו מורתע מאימת הדין ולכן קיים קושי לבטוח בו כי יקיים את תנאי חלופת המעצר. בנסיבות אלו, לא ראיתי להתערב בקביעות בית משפט השלום ובית המשפט המחוזי, לפיהן בעניינו של המבקש לא יכולה חלופת מעצר אשר כוללת שהות מחוץ לשטחי ישראל להוות חלופה הולמת.

6. נוכח האמור, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ח באייר התש"ף (22.05.2020).

שׁוֹפֵט